

POLITIKA PROSTORNOG UREĐENJA I STVARANJE JAVNIH POLITIKA U HRVATSKOJ

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
zdravko.petak@fpzg.hr

Prostorno uređenje i politika

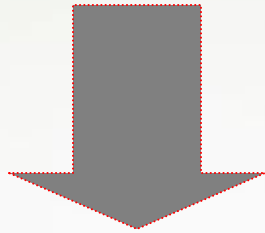
Isprepletenost dvaju fenomena

- “Može se reći da je prostorno planiranje u velikoj mjeri u sferi političkog, drugim riječima, prostorno planiranje i politika su dvije strane jedne medalje” (Marcelo Remond, 2023.)

Što su javne politike?

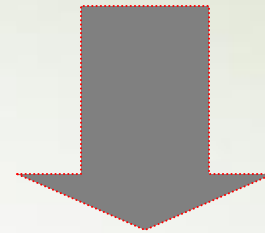
KAKO RAZLIKOVATI DVIJE DIMENZIJE POLITIČKOG?

POLICY

- ✓ Racionalnost
- ✓ Rješavanje problema
- ✓ Izbor između alternativa

POLITICS

- ✓ Iracionalnost
- ✓ Poborništvo
(*partisanship*)
- ✓ Politička moć

DIMENZIJE.....

Tko stvara javne politike?

- ✓ Vlast
- ✓ Ekspertiza
- ✓ Niz zainteresiranih aktera

Dimenzije javnih politika

Dvije dimenzije djelovanja aktera

- ☐ OKOMITA
- ☐ VODORAVNA

Prostorno planiranje i stvaranje javnih politika

- ❑ Primarni je fokus na odnosu političkih aktera, s jedne strane, te aktera po osnovi ekspertize (stručni planeri – izrađivači prostornih i urbanističkih planova), s druge strane.
- ❑ U procesu sudjeluju i ekonomski akteri (poduzetnici-investitori), društveni akteri (udruge i pokreti), građani u lokalnim zajednicama, te javnost i mediji.

Akteri stvaranja javnih politika

Akteri domaćeg političkog sustava

- ☐ Političari na vlasti (izvršna, zakonodavna vlat)
- ☐ Javnost
- ☐ Javna uprava
- ☐ Sudovi
- ☐ Političke stranke
- ☐ Interesne skupine
- ☐ Istraživački instituti (*think tanks*)
- ☐ Konzultanti
- ☐ Akademski istraživači
- ☐ Masovni mediji

Definicija javnih politika

“ Tijek ili plan djelovanja kojim se na racionalan način nastoje postići ciljevi u političkom odlučivanju ”

Proces stvaranja politika (*Policy-making process*)

- ☐ Postavljanje politike na dnevni red (*Agenda-setting*)
- ☐ Formulacija politike (*Policy formulation*)
- ☐ Legitimiranje politike/Odlučivanje (*Decision-making*)
- ☐ Implementacija politike (*Policy implementation*)
- ☐ Vrednovanje politike (*Policy evaluation*)

Policy ciklus

1. POSTAVLJANJE POLITIČKOG DNEVNOG REDA – ODLUČIVANJE

- ✓ definiranje prioriteta problema
- ✓ definiranje glavnih ciljeva politike

2. FORMULACIJA/RAZVOJ

- ✓ Identifikacija opcija
- ✓ Procjena učinka opcija
- ✓ Razrada politike - izrada instrumenta (propisa)
- ✓ Procjena učinka propisa

3. LEGITIMIRANJE

- ✓ Donošenje političke odluke
- ✓ Promocija i prihvatanje politike

4. IMPLEMENTACIJA (PROVEDBA)

- ✓ Administracija, koordinacija
- ✓ Monitoring (praćenje) kvalitete provedbe i direktnih rezultata

5. VREDNOVANJE

- ✓ Procjena rezultata
- ✓ Promjena politike: prijedlozi za nastavak, izmjene ili okončanje politike